

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 197/2020-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí v senáte 12. mája 2020 zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] zastúpeného advokátskou kanceláriou LEGES Advisory s. r. o., Pod Urpínom 5, Banská Bystrica, v mene ktorej koná advokát a konateľ Mgr. Ján Jagoš, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd napadnutým uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 19 C 31/2017 zo 14. februára 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého rozhodnutia a sťažostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. apríla 2019 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) napadnutým uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 19 C 31/2017 zo 14. februára 2019 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Sťažovateľ svoju ústavnú sťažnosť doplnil podaním doručeným 3. júna 2019.

2. Ústavná sťažnosť sťažovateľa bola v súlade s čl. X bodom 5 písm. b) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 25. apríla 2019 v znení dodatku č. 1 (ďalej len „rozvrh práce“) bola vec náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov 17. októbra 2019 pridelená sudcovi spravodajcovi Milošovi Maďarovi a v zmysle čl. II bodu 3 písm. a) rozvrhu práce prerokovaná v prvom senáte ústavného súdu v zložení uvedenom v záhlaví tohto uznesenia.

3. Z obsahu ústavnej sťažnosti a priložených príloh vyplýva, že sťažovateľ je od 27. novembra 2012 obmedzený na osobnej slobode a od 1. decembra 2016 až do dňa podania ústavnej sťažnosti vykonáva trest odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody [REDAKOVANÉ] (ďalej len „ústav na výkon trestu“). Žalobou z 19. októbra 2017 (doručenou 25. októbra 2017) sa sťažovateľ domáhal náhrady nemajetkovej ujmy a upustenia od neoprávnených zásahov do základných práv žalobcu žalovaným – ústavom na výkon trestu. Zároveň so žalobou sťažovateľ požiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov, v ktorej poukázal na množstvo aktuálnych rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, ako aj na rozhodnutia Centra právnej pomoci, v ktorých ho oslobodili od súdnych poplatkov, resp. priznali mu právnu pomoc z dôvodu jeho nemajetnosti.

3.1 Okresný súd svojím uznesením z 15. januára 2018 sťažovateľovi nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov a konanie v predmetnej veci zastavil, konštatujúc, že nemá zákonnú vyhľadávaciu povinnosť a sťažovateľ svoje dôkazné bremeno neunesol, pretože nepreukázal svoje osobné, majetkové a zárobné pomery. Sťažovateľ podal proti uzneseniu z 15. januára 2018 odvolanie proti druhému výroku o zastavení konania a podaním z 1. februára 2018 svoju žiadosť o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov argumentačne doplnil, poukazujúc na rozhodnutia všeobecných súdov i Centra právnej pomoci v jeho veciach, v ktorých obdobným žiadosťami vyhovel, a zároveň na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva a ústavného súdu.

3.2 Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) uznesením sp. zn. 16 Co 38/2018 z 23. augusta 2018 zrušil uznesenie z 15. januára 2018 a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie aj vo výroku oslobodenia od platenia súdnych poplatkov, ktorý považoval za predčasný, konštatujúc, že okresný súd opomenul, že osobné pomery sťažovateľa vyplývajú aj z verejných registrov a evidencie Zboru väzenskej a justičnej stráže, a tiež poukázal na povinnosť okresného súdu vysporiadať sa s inými rozhodnutiami všeobecných súdov a Centra právnej pomoci vo veciach sťažovateľa, v ktorých mu bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov, resp. priznaný status osoby v materiálnej núdzi.

3.3 Okresný súd následne uznesením z 26. novembra 2018 sťažovateľovi nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov z dôvodu neunesenia jeho dôkazného bremena a následne ho podaním z 27. novembra 2018 vyzval na úhradu súdneho poplatku v sume 99,50 € a 138 €.

3.4 Konanie v predmetnej veci bolo pre nezaplatenie súdneho poplatku sťažovateľom zastavené uznesením okresného súdu z 29. januára 2019, proti ktorému podal sťažovateľ 13. februára 2019 sťažnosť. Okresný súd sťažnosť sťažovateľa napadnutým uznesením zamietol.

3.5 Podľa sťažovateľa napadnutým uznesením došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces a na prístup k súdu v dôsledku toho, že mu ním bolo uložené objektívne nesplniteľné dôkazné bremeno bez zohľadnenia jeho sociálneho postavenia, napriek tomu, že sťažovateľ vo svojich podaniach adresovaných okresnému súdu dostatočným spôsobom preukázal, že jeho majetkové pomery odôvodňujú priznanie

oslobodenia od súdnych poplatkov (popisom všetkých skutočností relevantných pre posúdenie jeho žiadosti, predložením 12 kópií rozhodnutí všeobecných súdov a 2 rozhodnutí Centier právnej pomoci, v ktorých mu bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov, oznámením, že sa dlhodobo nachádza [REDAKOVANÉ], a preto u neho z dlhodobého hľadiska nie je možná zmena jeho majetkových pomerov, ako aj predložením riadne vyplneného tlačiva pre dokladovanie pomerov strany konania). Okresný súd síce vykonal lustráciu majetkových pomerov sťažovateľa, túto ale vôbec v napadnutom uznesení nezohľadnil a svoje rozhodnutie odôvodnil neunesením dôkazného bremena z jeho strany, neodôvodnil, prečo rozhodol odlišne od rozhodovacej praxe všeobecných súdov v identickej veci, čím došlo k porušeniu princípu právnej istoty. Vzhľadom na uvedené skutočnosti je sťažovateľ toho názoru, že výklad a aplikácia dotknutých ustanovení Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) okresným súdom v napadnutom konaní bola poznačená formalizmom nezohľadňujúcim účel splnenia poplatkovej povinnosti.

3.6 Sťažovateľ v doplnení svojej ústavnej sťažnosti doručenom 3. júna 2019 poukázal na uznesenie ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 70/2018 zo 6. marca 2019, ktorým ústavný súd odmietol ako zjavne neopodstatnenú jeho ústavnú sťažnosť, ktorou namietal porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu z 26. novembra 2018 o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov. Uznesenie sp. zn. I. ÚS 70/2018 zo 6. marca 2019 je podľa neho svojvoľné a predstavuje „zjavný exces“, ktorý je ústavný súd schopný istým spôsobom „reparovať“ v konaní o tejto jeho ústavnej sťažnosti týkajúcej sa uznesenia o zastavení konania, čím by bolo možné zabrániť odopretiu spravodlivosti, ku ktorému by došlo, pokiaľ by vychádzal pri svojom rozhodovaní zo spomínaného uznesenia.

3.7 Sťažovateľ s prihliadnutím na skutočnosť, že v napadnutom konaní okresný súd porušil ním označené práva, požiadal o priznanie primeraného finančného zadost'učinenia v sume 1 000 €, pretože v dôsledku napadnutého uznesenia mu bolo zabránené v tom, aby sa zákonným spôsobom domáhal svojich práv.

3.8 V nadväznosti na ústavným súdom preskúmané konanie vedené Krajským súdom v Trenčíne sp. zn. 13 S 35/2016 a s ním spojené uznesenie ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 44/2018 z 18. januára 2018 sťažovateľ poukázal na to, že v danom prípade išlo o zastavenie konania pred správny súdom na rozdiel od konania pred okresným

súdom, v ktorom sa domáha aj nemajetkovej ujmy, ktorú nie je možné uplatniť prostredníctvom podania podnetu prokurátorovi.

4. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ ústavnému súdu navrhol, aby v predmetnej veci svojím nálezom vyslovil, že napadnutým uznesením došlo k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, zrušil napadnuté uznesenie a vrátil vec na ďalšie konanie, zaviazal okresný súd uhradiť mu primerané finančné zadost'učinenie v sume 1 000 €, ako aj nahradiť mu jeho trovy právneho zastúpenia.

II.

Relevantná právna úprava

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

7. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

8. Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym

režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

9. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

10. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

11. Ústavný súd za podstatu tejto sťažnosti považoval namietané porušenie sťažovateľovho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu. K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa malo dôjsť v dôsledku toho, že

- mu bolo odmietnuté právo na prístup k súdu výlučne pre jeho zlé majetkové pomery, resp. pre neschopnosť uhradiť súdny poplatok, a to napriek tomu, že okresný súd „zamlčal“, že svoju nemajetnosť sťažovateľ preukázal vyplnením tlačiva o jeho osobných, rodinných a majetkových pomeroch a lustráciami, ktoré vykonal sám okresný súd;

- došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivé súdne konanie, pretože napadnuté uznesenie je svojvoľné, vydané v rozpore so skutkovým stavom, nerešpektuje uznesenie krajského súdu, ktoré okresnému súdu uložilo povinnosť vysporiadať sa s rozhodnutiami iných súdov, ktorými bolo sťažovateľovi v identickej situácii priznané oslobodenie od súdnych poplatkov;

- okresný súd celkom ignoroval sťažovateľovu novú žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov a o ním vznesenej námietke zaujatosti rozhodol formalisticky.

12. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v oprávnení každého domáhať sa ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy). Výklad a aplikácia ustanovení Civilného sporového poriadku, ako aj ustanovení ďalších zákonných predpisov upravujúcich podmienky prístupu k súdnej ochrane zo strany všeobecných súdov však musí byť v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu, ktorým je poskytnutie materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov konania. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení nemožno obmedziť základné právo na súdnu ochranu v rozpore s jeho podstatou a zmyslom (obdobne IV. ÚS 1/02, II. ÚS 174/04, III. ÚS 209/05, III. ÚS 142/2018).

13. Právo na súdnu ochranu však nie je absolútne. V záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha obmedzeniam, resp. podmienkam (čl. 46 ods. 4 v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy), akými sú napr. spôsobilosť byť účastníkom konania, povinnosť právneho zastúpenia v niektorých prípadoch, zákonom ustanovené náležitosti návrhu na začatie konania, zákonné lehoty a taktiež zaplatenie súdneho poplatku podľa ustanovení príslušného zákona.

14. V tejto súvislosti sa žiada pripomenúť, že ústavný súd nepredstavuje opravnú inštanciu všeobecných súdov (napr. I. ÚS 31/05), a preto nemôže preskúmať rozhodnutia všeobecných súdov, pokiaľ tieto súdy vo svojej činnosti postupujú v súlade s právami na súdnu a inú právnu ochranu zakotvenými v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). Ingerencia ústavného súdu do výkonu právomoci všeobecného súdu by bola opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecnými súdmi, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle už citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor všeobecného súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný.

15. Napadnutým uznesením okresný súd preskúmaval uznesenie okresného súdu z 29. januára 2019, ktorým bolo konanie vo veci sťažovateľa zastavené z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku podľa § 10 zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“). Vo svojej argumentácii sťažovateľ v podstate rozporoval dôvody, pre ktoré mu v predmetnom konaní okresný súd nepriznal oslobodenie od súdneho poplatku.

15.1 Ústavný súd sa oboznámil s obsahom napadnutého uznesenia, v ktorom okresný súd v reakcii na sťažovateľovu sťažnostnú argumentáciu poukázal na to, že žalobcovi bol rozhodnutím Centra právnej pomoci, kanceláriu Žilina sp. zn. KAZA/33456/2018 z 21. decembra 2018 priznaný nárok na poskytovanie právnej pomoci len na spísanie a podanie ústavnej sťažnosti na začatie konania, avšak súčasťou tohto nároku nie je oslobodenie od platenia súdnych poplatkov v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 19 C 31/2017. Okresný súd poukázal na to, že pánom sporu v predmetnej veci bol sťažovateľ ako žalobca, a taktiež na to, že každý spor je individuálny a je potrebné ho posudzovať samostatne. Okresný súd zdôraznil, že neignoruje žiadnu zo sporových strán, ktoré majú rovnaké postavenie a v konaní pre obe z nich platí všeobecne, že právo sa nesmie uplatňovať šikanóznym spôsobom. Zo skutkových okolností preukázaných v uvedenom konaní okresný súd poukázal na to, že jediná jemu známa a preukázaná skutočnosť pre neho bola, že svoje nepriaznivé sociálne postavenie sťažovateľ nepreukázal

a on sám nemá oprávnenie nahrádzať povinnosť tvrdenia sťažovateľa a unesenia dôkazného bremena. Následne okresný súd uzavrel, že uznesenie okresného súdu z 29. januára 2019 o zastavení konania vydané vyšším súdnym úradníkom je správne, vychádza zo správneho a riadneho skutkového a právneho stavu a vec bola ním aj správne právne posúdená. Zároveň okresný súd konštatoval, že rozhodnutie o zastavení konania nevytvára prekážku veci rozhodnutej (*res iudicata*), a súd tak neznemožnil sťažovateľovi ako žalobcovi prístup k súdu.

15.2 Vo vzťahu k sťažovateľom vznesenej námietke zaujatosti okresný súd uviedol, že *„táto nespĺňa náležitosti v zmysle § 52 ods. 2 C. s. p. pretože z nej nie je zrejmé, kedy sa o dôvode vylúčenia zákonného sudcu žalobca dozvedel a neboli ani predložené dôkazy na preukázanie jeho tvrdenia. Na podanie, ktoré nespĺňa takéto náležitosti, súd neprihliadne, vec nepredloží nadriadenému súdu a ani nevyzýva na odstránenie nedostatkov.“*

16. Ústavný súd v namietanom kontexte považuje za potrebné poukázať na uznesenie sp. zn. I. ÚS 70/2019 zo 6. marca 2019 známe mu z jeho rozhodovacej činnosti, ktorým bola ako zjavne neopodstatnená odmietnutá ústavná sťažnosť, ktorou sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu z 26. novembra 2018 o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov, v ktorej predložil takmer identickú argumentáciu ako v konaní o tejto ústavnej sťažnosti. Po oboznámení sa s obsahom odôvodnenia uznesenia z 26. novembra 2018 ústavný súd konštatoval správnosť záverov okresného súdu, podľa ktorých bol sťažovateľ povinný uniesť dôkazné bremeno vo vzťahu k deklarovanej tvrdeniam, napriek tomu, že v tomto uznesení už okresný súd viac neskúmal, či v prípade sťažovateľa nešlo o zneužitie práva alebo svojvoľné a zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva (čl. 5 CSP).

16.1 Ústavný súd v tejto súvislosti v uznesení sp. zn. I. ÚS 70/2019 zo 6. marca 2019 poukázal na uznesenie sp. zn. IV. ÚS 44/2018 z 18. januára 2018 známe mu z jeho rozhodovacej činnosti, ktorým bola ako zjavne neopodstatnená odmietnutá sťažovateľom podaná ústavná sťažnosť, v ktorej namietal porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením Krajského súdu

v Trenčíne č. k. 13 S 35/2016-62 z 25. septembra 2017, ktorým zastavil konanie o žalobe sťažovateľa, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Ilava z 23. augusta 2016, ktorým bola zamietnutá jeho žiadosť o povolenie notebooku s príslušenstvom „*pre potreby výkonu práva na obhajobu atď.*“, t. j. žaloba s obdobným predmetom konania. V odôvodnení uznesenia sp. zn. IV. ÚS 44/2018 z 18. januára 2018 ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľ sa ochrany ním označených práv mohol domôcť prostredníctvom podnetu podaného prokurátorovi, ktorý má zákonné oprávnenie vykonávať dozor nad zachovávaním zákonnosti v ústave na výkon trestu odňatia slobody podľa § 96 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o výkone trestu odňatia slobody“). Sťažovateľ pritom existenciu uznesenia sp. zn. IV. ÚS 44/2018 z 18. januára 2018 zamlčal okresnému súdu i Centru právnej pomoci v Žiline pri rozhodovaní o jeho podaniach v tejto veci.

17. Z uvedeného je zrejmé, že ústavný súd uznesením sp. zn. I. ÚS 70/2019 zo 6. marca 2019 preskúmal dôvody, pre ktoré sťažovateľovi v predmetnom konaní nebolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov.

17.1 V tomto prípade je predmetom ústavného prieskumu napadnuté uznesenie, ktorým okresný súd rozhodol o zastavení konania z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku sťažovateľom ako žalobcom. Sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom nerozporoval neexistenciu samotného dôvodu zastavenia konania – nezaplatenie súdneho poplatku. Jeho argumentácia smerovala proti uzneseniu z 26. novembra 2019 a namietal ňou v podstate splnenie podmienok pre oslobodenie od platenia súdnych poplatkov na jeho strane. Sťažovateľovi už však odpoveď na túto argumentáciu bola daná uznesením ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 70/2019 zo 6. marca 2019, v ktorom ústavný súd zdôraznil tú časť odôvodnenia okresného súdu, v ktorej tento súd poukázal na povinnosť sťažovateľa ako žalobcu uniesť dôkazné bremeno vo vzťahu k deklaroványm tvrdeniam. Následne ústavný súd, konštatujúc správnosť uvedeného záveru v predmetnej veci, poukázal na skutočnosť, že sťažovateľ v preskúmanom konaní z obsahu uznesenia č. k. IV. ÚS 44/2018-7 z 18. januára 2018 musel vedieť, že má možnosť domáhať

sa preskúmania zákonnosti rozhodnutia ústavu na výkon trestu odňatia slobody podaním podnetu prokurátorovi, do právomoci ktorého patrí dozor na zachovávaním zákonnosti v ústave na výkon trestu odňatia slobody podľa § 96 zákona o výkone trestu odňatia slobody. Táto skutočnosť objektívne viedla aj súdy rozhodujúce v tejto veci k záveru o nesplnení podmienky nie zrejme bezúspešného uplatňovania práva sťažovateľom, t. j. o nesplnení jednej z podmienok priznania oslobodenia od súdnych poplatkov popri podmienke preukázania nepriaznivých pomerov sťažovateľa. Z tohto pohľadu je preto aj argumentácia sťažovateľa týkajúca sa preukázania jeho osobných a majetkových pomerov v konaní, vykonaných lustrácií okresným súdom či vysporiadania sa s ostatnými rozhodnutiami súdov irelevantná.

17.2 K argumentácii sťažovateľa, ktorou poukázal na to, že predmetom jeho žaloby je aj nemajetková ujma, o ktorej nemá právomoc rozhodnúť prokurátor, ústavný súd poznamenáva, že už z obsahu žaloby podanej sťažovateľom, v ktorej uviedol: *„Úlohou konajúceho súdu tak bude po konštatovaní porušenia označených základných práv žalobcu vykonať dokazovanie vo vzťahu k žalobcom požadovanej náhrade nemajetkovej ujmy.“* , je zrejmé, že vedel, že predpokladom priznania nemajetkovej ujmy je konštatovanie porušenia jeho práv zo strany prokuratúry, napriek tomu v konaní sťažovateľ nepreukázal, že by disponoval rozhodnutím prokuratúry, ktorým by bol prijatý záver o porušení práv sťažovateľa namietaným postupom, resp. že by existovalo rozhodnutie prokuratúry, ktorým by bolo porušenie práv sťažovateľa v obdobnej veci vyslovené.

17.3 Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd po oboznámení sa s odôvodnením napadnutého uznesenia okresného súdu dospel k názoru, že právne závery v ňom obsiahnuté nie sú svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov (zákona o súdnych poplatkoch, Civilného sporového poriadku), ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia sa ústavný súd taktiež presvedčil, že okresný súd sa sťažnosťmi námietkami sťažovateľa, ako aj ním vznesenou námietkou zaujatosti zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že dostal odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu. Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého uznesenia okresného súdu, ktoré sú dostatočne odôvodnené.

18. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

19. Keďže sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd už o ďalších návrhoch sťažovateľa v nej uplatnených nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. mája 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu